T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 83
KARAR NO : 2015 / 102
KARAR TR : 2.3.2015

ÖZET:Davacılar vekili tarafından, müvekkillerine ait taşınmazın, tehlike arzetmesi nedeni ile davalı idarece yıkılmasına ilişkin eylemin, hukuka aykırı olduğu ve davacıların bu eylem nedeni ile uğradıkları zararın davalı idareden tazmini gerektiği belirtilerek açılan davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi gereğince İDARİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar :B.T. & Ş.T.
Vekili :Av. R.K.
Davalılar :1.A.A.
Vekili :Av.B.İ. & Av.C.T.
2.Z.A.
Vekili :Av.S.Ö.
3.H.G.
4.İ.Y.
5.R.Ö.
6.A.T.
7.K.T.
8.H.C.
9.H.Y.
10.N.D.
11.A.Ç.
12.Zeytinburnu Belediye Başkanlığı
Vekili :Av.A.B.
13.Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
Vekili :Av.U.Ü.
Dahili Davalılar (Birleşen Dava Davalıları):
1.R.Y.
2.Y.Y.
3.M.Ş.Y.
4.M.E.Y.
5.T.Y.
6.A.Y.
7.N. Y.
8.L. Y.
9.M. Y.
10.A. Y.
Dahili Davalılar: A.A. mirasçıları
1.Ü. A.
2.N.(A.)N.
3.O.A.
4.C.A.
5.C.A.
6.N.(A.) A.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacıların Zeytinburnu Çırpıcı Mahallesi 2174 Ada 17 parsel sayılı taşınmaz üzerinde bulunan ve 8 daireden oluşan binada malik olduklarını, dava konusu taşınmaza komşu bulunan 2174 ada1 parselde bulunan binanın 1999 depreminde ağır hasar görmesi neticesinde 21.02.2007 tarihinde yıkılması sebebi ile, kendilerinin de hissedar oldukları 2174 ada 17 parselde bulunan binanın zarar gördüğünü ve davalı Zeytinburnu Belediye Başkanlığı'nca yapılan çalışmalar neticesinde binanın tehlike arz ettiği gerekçesi ile boşaltıldığını ve mühürlendiğini, meydana gelen olaylarda 2174 ada 1 parsel sayılı taşınmaz ile ilgili denetim görev ve sorumluluğunu yerine getirmeyen davalı Zeytinburnu Belediye Başkanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile 2174 ada 17 parsel sayılı taşınmaz maliklerinin kusurlu olduklarını belirterek; müvekkillerinin uğradığı zararın şimdilik 600.000 TL'lik kısmının yasal faizi ile birlikte davalılardan tahsiline karar verilmesi istemi ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalılar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı vekili ile Zeytinburnu Belediye Başkanlığı süresi içerisinde sundukları

cevap dilekçelerinde özetle, görev itirazında bulunmuşlardır.

Bakırköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesi; 23.10.2014 gün ve 2008/52 Esas sayılı kararı ile davalılar vekillerinin görev itirazlarının reddine karar vermiştir.

Davalılardan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçe üzerine, dava dosyası Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Danıştay Başsavcısı: 31.12.2014 gün ve 2014/266 Esas sayılı kararında aynen:"Dosyanın incelenmesinden; Davacılar vekili tarafından, Zeytinburnu, Çırpıcı Mah. 2714 ada, 1 parselde kayıtlı gayrimenkul hisselerinin tapu kaydına ihtiyati tedbir konulması ve 1999 yılı Ağustos Ayında meydana gelen deprem sonrası ağır hasarlı olduğu gerekçesiyle mühürlenen ve boşaltılan binanın tekrar oturuma açılması ve 21.02.2007 tarihinde kendi kendine yıkılan binanın davacılara ait binaya yüklenmesi nedeniyle binanın Zeytinburnu Belediye Başkanlığınca boşaltılması sonucu kendi evlerinde oturan ve kira gelirleri bulunan müvekkillerinin borçlarını ödeyemez duruma geldikleri, maddi ve manevi zarar gördükleri ileri sürülerek fazlaya dair haklarını saklı tutmak kaydıyla 600.000 TL. nin yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin ise, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12 ve 13'üncü maddeleri uyarınca, İdari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gereğidir.

Bu bakımdan, hukuka uygunluklarının denetimi ve zarar doğurucu sonuçlarının giderilmesi İdari Yargı'nın görev alanında bulunan idari işlem ve eylemlerin hukuk düzeninde yaratmış oldukları etki ve sonuçların, ve bu olumsuz sonuçlarla ilgili tazminat taleplerinin adli yargı yerlerinde açılacak tazminat davalarına konu edilmelerine, hukuken olanak bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, davanın yandaki binanın yıkılması sonucu oturdukları binanın boşaltılmasından kaynaklanan zararın tazminat olarak hüküm altına alınması istemine ilişkin kısmının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin l'inci fikrasının (b) bendinde yer alan "idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları," hükmü gereğince idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir." şeklindeki gerekçeleriyle 2247 sayılı Kanunun 10, 12 ve 13. maddeleri gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılarak, uyuşmazlığın çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU, Mehmet AKBULUT 'un katılımlarıyla yapılan 2.3.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalılar Zeytinburnu Belediye Başkanlığı vekili ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı vekilinin anılan Yasanın 10/2.maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve dahi 12/1.maddede belirtilen süre içinde davalılardan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısı'nca, davalılardan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı açısından, 10.maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava; davacıların maliki bulundukları 2174 Ada 17 parsel sayılı taşınmazın, 3194 sayılı Kanun'un 39. maddesi kapsamına alınarak boşaltılması nedeni ile, davacıların uğradıkları zararın davalılardan tazminine karar verilmesi istemi ile açılmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 'Encümen'in görev yetkileri' başlıklı 34. maddesinde; "Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.

c) Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.

d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek." Şeklindeki düzenleme ile 5393 sayılı Kanun dışında diğer Kanunlar ile verilen görevlerin de Belediye Encümeni tarafından yerine getirileceği düzenlenmiştir.

3194 sayılı Kanun'un 'Yıkılacak derecede tehlikeli yapılar:' başlıklı 39. maddesinde; "Bir kısmı veya tamamının yıkılacak derecede tehlikeli olduğu belediye veya valilik tarafından tespit edilen yapıların sahiplerine tehlike derecesine göre bunun izalesi için belediye veya valilikçe on gün içinde tebligat yapılır.

Yapı sahibinin bulunmaması halinde binanın içindekilere tebligat yapılır. Onlar da bulunmazsa tebligat varakası tebliğ yerine kaim olmak üzere tehlikeli yapıya asılır ve keyfiyet muhtarla birlikte bir zabıtla tespit edilir.

Tebligatı müteakip süresi içinde yapı sahibi tarafından tamir edilerek veya yıktırılarak tehlike ortadan

kaldırılmazsa bu işler belediye veya valilikçe yapılır ve masrafi % 20 fazlası ile yapı sahibinden tahsil edilir.

Alakalının fakruhali tevsik olunursa masraf belediye veya valilikçe bütçesinden karşılanır. Tehlike durumu o yapı ve civarının boşaltılmasını icab ettiriyorsa mahkeme kararına lüzum kalmaksızın zabıta marifetiyle derhal tahliye ettirilir." denilmek sureti ile, belediye sınırları içinde yer alan ve varlığı kamu için tehlike arz eden binaların, Belediyelerce yapılacak tebligat üzerine gereğinin ilgilileri tarafından yerine getirilmemesi kaydı ile yıktırılabileceği düzenlenmiştir.

Aynı Kanunun 'Kamunun selameti için alınması gereken tedbirler:' başlıklı 40. maddesinde de " Arsalarda, evlerde ve sair yerlerde umumun sağlık ve selametini ihlal eden, şehircilik, estetik veya trafik bakımından mahzurlu görülen enkaz veya birikintilerin, gürültü ve duman tevlideden tesislerin hususi mecra, lağım, çukur, kuyu; mağara ve benzerlerinin mahzurlarının giderilmesi ve bunların zuhuruna meydan verilmemesi ilgililere tebliğ edilir.

Tebliğde belirtilen müddet içinde tebliğe riayet edilmediği takdirde belediye veya valilikçe mahzur giderilir; masrafi % 20 fazlasiyle arsa sahibinden alınır veya mahzur tevlit edenlerin faaliyeti durdurulur." denilmek sureti ile yıkılan evlerin enkazları hakkında da düzenleme yapılmış ve bunların da ilgililerine gereği için yapılan tebligata rağmen kaldırılmaması halinde, belediye başkanlıkları tarafından kaldırılabileceği düzenlenmiştir.

3194 sayılı Yasanın yukarıda hükmü yazılı 39. maddesinde belirtilen sakıncaların, 5393 sayılı Yasa kapsamında idarece giderilmesi için idareye kamu gücünü kullanma yetkisini tanımakta olup; bu yolda tesis edilen işlemin, idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu idari bir işlem olduğu tartışmasızdır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davaya konu ve davacılara ait 2174 Ada 17 parsel sayılı taşınmaz üzerinde bulunan binanın, aynı yer 2174 Ada 1 parselde bulunan binanın 21.02.2007 tarihinde yıkılması nedeni ile kamu güvenliği açısından tehlike arz etmeye başladığı, durumun İnşaat Mühendisi A.F. Güneş tarafından hazırlanan 20.04.2007 tarihli rapor ile tespit edildiği ve bunun üzerine Zeytinburnu Belediye Encümeni'nin 01.05.2007 gün ve 2007/276 sayılı kararı ile bina hakkında 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 39 ve 40. maddeleri gereğince işlem yapılmasına karar verildiği ve bu karara istinaden 22.05.2007 tarihinde yıkım işleminin davalı Zeytinburnu Belediye Başkanlığı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı ekiplerince gerçekleştirildiği, davacıların söz konusu işlemler nedeni ile uğradığı zararın tazminini talep ettiği anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fikrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları ihlal edilenler tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Bu durumda, kamu hizmeti yürüten Belediyenin bu hizmeti yürüttüğü sırada verdiği zararın tazmini istemiyle açılan dava, olayda kamu hizmetinin yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, bu hizmetin yürütülmesinde hizmet kusuru veya başka nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının saptanmasını gerektirmektedir. Bu hususların saptanması ise idare hukuku ilkelerine göre yapılabileceğinden, 2577 sayılı Yasa'nın 2/1-b maddesi kapsamında bulunan tam yargı davasının görüm ve çözümünde idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

Belirtilen nedenlerle; Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalılardan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Bakırköy 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, davalılardan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Bakırköy 3.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 23.10.2014 gün ve 2008/52 Esas sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 2.3.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT